

Số: 214/BC-UBND

Hướng Hóa, ngày 08 tháng 5 năm 2020

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ liên quan đến hoạt động Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” có hiệu lực đến năm 2020

Thực hiện Công văn số 345/SVHTTDL - NSVHGĐ ngày 14/4/2020 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quảng Trị về việc báo cáo kết quả thực hiện các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ liên quan đến hoạt động Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” có hiệu lực đến năm 2020, Ủy ban nhân dân huyện Hướng Hóa báo cáo kết quả triển khai Quyết định số 1610/QĐ-TTg ngày 16/9/2011 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chương trình thực hiện Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” giai đoạn 2011 – 2015, định hướng đến năm 2020; Quyết định số 22/QĐ-TTg ngày 05/01/2010 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển văn hóa nông thôn đến năm 2015, định hướng đến năm 2020 như sau:

I. Công tác phổ biến, quán triệt và triển khai các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ

1. Công tác tổ chức phổ biến, quán triệt các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ

- UBND huyện Hướng Hóa đã tổ chức nghiên cứu, phổ biến, quán triệt các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng văn hóa” đến Cấp ủy Đảng, chính quyền các xã, đảng viên và cán bộ, công chức, viên chức với những nội dung cơ bản về mục tiêu, quan điểm chỉ đạo, các nhiệm vụ, giải pháp về xây dựng gia đình, thôn, làng, bản, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp văn hóa, văn hóa nông thôn, xây dựng nông thôn mới.

- Tổ chức tuyên truyền, phổ biến, quán triệt nội dung các Quyết định của Chính phủ trong nhân dân bằng nhiều hình thức như: thông qua hệ thống pa nô, áp phích, băng rôn, khẩu hiệu truyền truyền, qua các hệ thống thông tin đại chúng, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục - thể thao, tuyên truyền lưu động, lễ phát động, công nhận làng văn hóa, gia đình văn hóa...

2. Công tác triển khai thực hiện các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ

- Thực hiện Quyết định 1610/QĐ-TTg ngày 16/9/2011 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình thực hiện Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” giai đoạn 2011 - 2015, định hướng đến năm 2020, Ban Chỉ đạo huyện đã cụ thể hóa, lồng ghép các mục tiêu, chỉ tiêu vào kế hoạch hoạt động hàng năm của ngành văn hóa và thông tin, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc

Việt Nam các cấp và cơ quan thành viên của Ban chỉ đạo từ cấp huyện đến cơ sở, góp phần nâng cao chất lượng xây dựng, công nhận danh hiệu “Gia đình văn hóa”, “Làng văn hóa”, “Cơ quan, đơn vị đạt chuẩn văn hóa”...

- Trong quá trình triển khai thực hiện, Ban Chỉ đạo các cấp thường xuyên phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các cơ quan, ban ngành, đoàn thể triển khai cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa khu dân cư”, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động cán bộ, công chức, chiến sĩ và các tầng lớp nhân dân tích cực tham gia hưởng ứng phong trào, lồng ghép bằng nhiều hình thức với 05 nội dung tiêu chí cụ thể như: Xây dựng đời sống kinh tế ổn định và từng bước phát triển; xây dựng đời sống văn hóa tinh thần lành mạnh, phong phú; xây dựng môi trường xanh - sạch - đẹp; vận động nhân dân chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; xây dựng tinh thần đoàn kết, tương trợ giúp đỡ lẫn nhau trong cộng đồng.

- Việc triển khai Đề án “Phát triển văn hóa nông thôn đến năm 2015, định hướng 2020” trong những năm qua luôn được các cấp, các ngành, địa phương, tổ chức đoàn thể trong huyện quan tâm thực hiện với giải pháp đồng bộ nhằm từng bước cải thiện, nâng cao chất lượng đời sống văn hóa của nhân dân ở nông thôn. Việc thực hiện tốt tiêu chí về văn hóa trong xây dựng nông thôn mới cũng đã góp phần quan trọng vào việc cải thiện bộ mặt nông thôn nói chung và nâng cao chất lượng đời sống văn hóa cho người dân nông thôn nói riêng như: Tệ nạn xã hội, hạn chế hủ tục bị bài trừ; việc tàng trữ, sử dụng sản phẩm văn hóa có nội dung xấu được loại ra khỏi đời sống cộng đồng nông thôn; ý thức người dân trong việc bảo vệ môi trường và thực hiện nếp sống vệ sinh trong mỗi cộng đồng dân cư ngày càng nâng cao...

3. Các hoạt động phối hợp, lồng ghép, quy hoạch, phát triển, xã hội hóa, bố trí kinh phí thực hiện Chương trình

- Trong triển khai thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, huyện Hướng Hóa đã chỉ đạo các ban ngành, đoàn thể, các xã, thị trấn có sự phối hợp chặt chẽ nhằm định hướng và hỗ trợ tổ chức thực hiện có hiệu quả các hoạt động. Chủ động lồng ghép phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” với các phong trào thi đua yêu nước khác, làm lan tỏa mạnh mẽ tinh thần thi đua trong các tầng lớp nhân dân, từng bước nâng cao chất lượng cuộc vận động.

- Nội dung chính của phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đã được lồng ghép vào các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của huyện và các xã, thị trấn theo từng năm. Gắn các tiêu chí xây dựng đời sống văn hóa vào quá trình thực hiện nhiệm vụ xây dựng Nông thôn mới.

- Về kinh phí hoạt động, hàng năm, UBND huyện cấp 10.000.000 phục vụ cho hoạt động của Ban Chỉ đạo huyện (văn phòng phẩm, xăng xe và công tác phí cho các thành viên Ban chỉ đạo); cấp xã, thị trấn được UBND huyện cấp

25.600.000 đồng phục vụ cho hoạt động thể thao và văn hóa. Trong công tác khen thưởng, Ban chỉ đạo huyện đã tham mưu UBND huyện các định mức khen thưởng cụ thể đối với từng danh hiệu:

+ Danh hiệu làng văn hóa, đơn vị văn hóa: Ban hành Quyết định công nhận danh hiệu kèm theo tiền thưởng là 1.950.000/đơn vị.

+ Danh hiệu "Xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới": Ban hành Quyết định công nhận danh hiệu kèm theo tiền thưởng là 5.000.000/đơn vị.

+ Danh hiệu "Thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị" : Ban hành Quyết định công nhận danh hiệu kèm theo tiền thưởng là 5.000.000/đơn vị.

4. Công tác kiểm tra, giám sát thực hiện các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ

Hàng năm, Ban Chỉ đạo Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" huyện đã xây dựng Chương trình, Kế hoạch hoạt động cụ thể. Việc kiểm tra, giám sát được thực hiện thường xuyên, qua đó đã tăng cường hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc nên phong trào xây dựng đời sống văn hóa, phát triển văn hóa nông thôn ngày càng đạt hiệu quả thiết thực.

II. Kết quả thực hiện các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ

1. Kết quả thực hiện Quyết định số 1610/QĐ-TTg ngày 16/9/2011 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chương trình thực hiện Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" giai đoạn 2011 – 2015, định hướng đến năm 2020

1.1. Kết quả thực hiện mục tiêu tổng quát, mục tiêu cụ thể và mục tiêu định hướng đến năm 2020

- Mục tiêu cụ thể đến năm 2015

+ Thu hút 25% trở lên số người dân tham gia vào các hoạt động văn hóa, thể thao ở cơ sở: Đạt 50%.

+ 40% nhà văn hóa và khu thể thao xã đạt quy định của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch:

+ 40% nhà văn hóa và khu thể thao thôn đạt quy định của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: Đạt 29,89% cơ bản đạt chuẩn về diện tích (tổng số thôn, bản, khối, xóm: 194).

+ 50% gia đình được công nhận và giữ vững danh hiệu "Gia đình văn hóa": Đạt 80,5%.

+ 40% thôn, làng, ấp, bản, tổ dân phố và tương đương được công nhận và giữ vững danh hiệu "Thôn văn hóa", "Làng văn hóa", "Áp văn hóa", "Bản văn hóa", "Tổ dân phố văn hóa" và tương đương: Đạt 83%.

+ 60% cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp đạt chuẩn văn hóa: Đạt 96%.

+ 15% xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới; 15% thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị: Đạt 0%.

- Mục tiêu định hướng đến năm 2020:

+ Tiếp tục củng cố về chất lượng; nâng cao tỷ lệ các chỉ tiêu đạt được trong giai đoạn 2011 - 2015.

+ Phần đầu đạt được các tiêu chí về xây dựng văn hóa nông thôn mới cấp xã:

- 50% xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới: Đạt 28,6%

- 50% phường, thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị: Đạt 100%.

- 60% thôn, làng, ấp, bản và tương đương có nhà văn hóa và khu thể thao thôn đạt quy định của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: Đạt 38,9% cơ bản đạt chuẩn về diện tích (tổng số thôn, bản, khối, xóm sau khi sáp nhập: 149).

1.2. Kết quả thực hiện 6 nội dung trong Chương trình

- Xây dựng “Người tốt, việc tốt” và các điển hình tiên tiến:

+ Hàng năm UBND huyện đã chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, chính quyền địa phương phát động phong trào xây dựng gia đình văn hóa, làng văn hóa; xây dựng xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới, thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị và phong trào xây dựng “Người tốt, việc tốt”, nhân rộng điển hình tiên tiến. Qua đó đã đẩy lên phong trào thi đua rộng khắp, xuất hiện nhiều tấm gương người tốt, việc tốt và các điển hình tiên tiến trên các lĩnh vực, điển hình nhất các phần việc: hiến đất xây dựng các công trình dân sinh; vượt khó vươn lên làm giàu; giúp nhau phát triển kinh tế.v.v...

+ Phong trào thi đua yêu nước được phát động và hưởng ứng rộng khắp. Qua đó đã phát huy được hiệu quả của các hoạt động từ các tổ chức, đoàn thể chính trị xã hội từ huyện đến cơ sở, tiêu biểu như: Cuộc vận động "Ngày vì người nghèo"; phong trào "Nông dân thi đua sản xuất kinh doanh giỏi, giúp nhau xoá đói giảm nghèo, làm giàu chính đáng"; phong trào "giỏi việc nước, đảm việc nhà"; "Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc"; Phong trào thanh niên "5 xung kích, 4 đồng hành với thanh niên" ; phong trào "Cựu chiến binh gương mẫu tham gia phát triển kinh tế, xoá đói giảm nghèo, thực hiện các hoạt động tình nghĩa; phong trào “Lao động giỏi, lao động sáng tạo, phát huy sáng kiến cải tiến kỹ thuật” .v.v..

- Thực hiện Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” trong giai đoạn mới

+ Hàng năm, các cấp Mặt trận và Ban công tác Mặt trận khu dân cư đã tích cực tổ chức các hoạt động tuyên truyền, vận động nhân dân đoàn kết, tích cực chăm lo phát triển kinh tế. Triển khai các giải pháp phù hợp nhằm hỗ trợ hộ nghèo vươn lên thoát nghèo, như: hỗ trợ nguồn vốn, kiến thức khoa học kỹ thuật trồng trọt và chăn nuôi, khuyến khích và hỗ trợ mở mang ngành nghề, dịch vụ.

+ Thực hiện chủ trương tham gia xây dựng nông thôn mới, Mặt trận các cấp và Ban công tác Mặt trận các khu dân cư đã tuyên truyền, phổ biến các văn bản của Đảng, Nhà nước về xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, như: giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc; chăm lo sự nghiệp giáo dục; chăm sóc sức khỏe nhân dân, thực hiện dân số, kế hoạch hóa gia đình... Các tiêu chí về

xây dựng đời sống văn hóa đã được đưa vào Hương ước, Quy ước của khu dân cư và tiêu chí bình xét danh hiệu gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa hàng năm.

+ Công tác vận động nhân dân đoàn kết, tương trợ, giúp đỡ lẫn nhau trong cộng đồng được Mặt trận các cấp và Ban công tác Mặt trận tiếp tục xác định là nhiệm vụ thường xuyên. Phát động nhiều hoạt động có ý nghĩa thiết thực, như Xây dựng “Quỹ vì người nghèo”, xây dựng nhà “Đại đoàn kết”; hỗ trợ hộ nghèo phát triển kinh tế, hỗ trợ các trường hợp khó khăn, hoạn nạn. Từ năm 2010 đến nay đã hỗ trợ xây dựng và sửa chữa 364 nhà Đại đoàn kết, nhà tạm cho hộ nghèo tổng trị giá 6.884.000.000 đồng, hỗ trợ 25 mô hình phát triển kinh tế cho hộ nghèo tổng số tiền 379.000.000 đồng.

+ Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” đã góp phần đáng kể vào việc phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo. Tỷ lệ hộ nghèo của toàn huyện giảm qua từng năm, cụ thể giai đoạn 2011 - 2015 trung bình mỗi năm giảm 2,74% (giảm từ 29,43% đầu năm 2011, xuống còn 15,74 vào cuối năm 2015, giảm 13,69%); giai đoạn 2016 - 2020 trung bình mỗi năm giảm 3,34% (giảm từ 34,59% đầu năm 2016 xuống còn 21,25% vào cuối năm 2019).

- Đẩy mạnh phong trào xây dựng gia đình văn hóa; thôn, làng, ấp, bản văn hóa

+ Huyện đã chỉ đạo các xã, thị trấn thành lập Ban chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”; xây dựng nội dung, chương trình hành động cụ thể, phân công nhiệm vụ cho từng thành viên, kết hợp với tổ chức kiểm tra định kỳ, có sơ kết, tổng kết đánh giá, bổ sung nội dung hoạt động.

+ Căn cứ các tiêu chuẩn danh hiệu Gia đình văn hoá, Làng văn hoá, Ban chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” huyện đã chỉ đạo sửa đổi, bổ sung các tiêu chí, quy trình xét tặng danh hiệu “Gia đình văn hoá”, “Thôn văn hóa” “Làng văn hóa”, “Bản văn hóa” phù hợp với tinh thần chỉ đạo của các cấp và tình hình địa phương. Đến nay huyện Hướng Hóa đã hoàn thành phát động và công nhận danh hiệu Làng văn hóa lần đầu (149/149 thôn, bản, khối, xóm được công nhận danh hiệu văn hóa).

+ Việc xét tặng danh hiệu Gia đình văn hóa hàng năm được các xã, thị trấn tổ chức triển khai, bình bầu có chất lượng. Tính đến nay toàn huyện có 19.507/21.261 hộ gia đình đăng ký gia đình văn hóa; 17.951 gia đình được công nhận Gia đình văn hóa.

- Xây dựng, công nhận cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp đạt chuẩn văn hóa

Bám sát các tiêu chuẩn công nhận cơ quan, đơn vị văn hoá; Hướng dẫn của Ban chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” huyện, các cơ quan, đơn vị đã xây dựng kế hoạch và đưa các tiêu chí của phong trào vào Nghị quyết để triển khai thực hiện. Thường xuyên củng cố, kiện toàn Ban

điều hành phong trào của đơn vị. Đẩy mạnh tuyên truyền, vận động sâu rộng trong tầng lớp cán bộ công chức, viên chức, người lao động và đề ra những tiêu chí thiết thực. Nhờ vậy, phong trào xây dựng cơ quan, đơn vị văn hoá ở huyện Hướng Hóa đã tạo ra bước phát triển mới về chất lượng và số lượng. Tính đến nay đã phát động xây dựng 118/120 đơn vị văn hoá; công nhận 114/118 đơn vị đạt danh hiệu văn hoá, công nhận lần đầu 114 đơn vị (tỷ lệ 96,6%), công nhận lại 06 đơn vị (tỷ lệ 5,1%). Thông qua phong trào xây dựng cơ quan, đơn vị văn hoá đã huy động cán bộ công nhân, viên chức đóng góp xây dựng các quỹ như: Quỹ vì người nghèo, quỹ chất độc màu da cam, quỹ đền ơn đáp nghĩa... Các cơ quan, đơn vị văn hoá đã xây dựng được môi trường làm việc xanh, sạch, đẹp. Nhiều cơ quan, đơn vị đã quan tâm đầu tư, xây dựng cơ sở vật chất phục vụ các hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục thể thao nhằm nâng cao đời sống tinh thần cho cán bộ, công chức và công nhân lao động. Hầu hết các cơ quan đơn vị đã xây dựng được quy chế làm việc, quy chế dân chủ. Bộ máy hoạt động được tổ chức, sắp xếp khoa học, xử lý nhanh gọn và có hiệu quả theo công tác, nhiệm vụ được giao.

- Xây dựng, công nhận xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới, thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị:

+ Ban Chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” huyện đã hướng dẫn các xã, thị trấn về quy trình phát động, công nhận xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới, thị trấn văn minh đô thị và các tiêu chuẩn để các xã, thị trấn có kế hoạch và đăng ký thời gian phát động xây dựng xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới, thị trấn văn minh đô thị. Tính đến nay có 12/19 xã đăng ký xây dựng “Xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới”, trong đó có 06 xã được công nhận danh hiệu “Xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới” lần đầu, 02 thị trấn được công nhận danh hiệu “Thị trấn văn minh đô thị” lần đầu.

+ Thông qua việc xây dựng xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới, thị trấn văn minh đô thị, hệ thống thiết chế văn hóa cơ sở được quan tâm đầu tư, như: nhà văn hóa, nhà học tập cộng đồng, trạm phát thanh, bưu điện văn hóa, sân thể thao... Công tác xã hội hóa, huy động từ trong nhân dân cũng đã góp phần xây các công trình phục vụ phát triển kinh tế, văn hóa xã hội ở địa phương, như: đường giao thông liên thôn, cổng chào, bảng tin, sân bóng đá, sân bóng chuyền. Đến nay toàn huyện có 142/149 nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng, trong đó có 58 nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng đạt chuẩn cơ bản về diện tích sử dụng đất; có 44 cổng chào thôn, bản, làng, khối, xóm; 22 pa nô, áp phích, băng rôn, cụm bảng tin; 178 sân bóng đá, bóng chuyền (chủ yếu các sân chơi thể thao do Nhân dân các thôn, bản tự làm để phục vụ nhu cầu thể thao của bà con). Các hoạt động văn hóa, văn nghệ cũng thường xuyên được coi trọng, đặc biệt là bảo tồn và phát huy văn nghệ dân gian của dân tộc Vân Kiều, Pa Kô.

- Thực hiện các cuộc vận động, phong trào và nội dung văn hóa gắn với thực hiện các nhiệm vụ kinh tế, xã hội và chuyên môn nghiệp vụ:

Hàng năm huyện đã kịp thời phổ biến các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng cũng như các cuộc vận động, phong trào lớn về phát triển văn hóa đến tận cán bộ và nhân dân.

Các ban ngành, đoàn thể đã lồng ghép nội dung về phát triển văn hóa vào các chương trình, hoạt động riêng của đơn vị, phát huy được hiệu quả. Điển hình như: phong trào “Xây dựng gia đình nông dân văn hóa”; “Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình tiến bộ và hạnh phúc”; “Cựu chiến binh gương mẫu xây dựng gia đình văn hóa”; “Xây dựng trường học văn hóa; xây dựng môi trường thân thiện, học sinh tích cực”; “Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại”; “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”; cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”; cuộc vận động “*Rèn luyện 4 phẩm chất tự tin, tự trọng, trung hậu, đảm đang*” gắn với đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Nhiều mô hình của các ban, ngành, đoàn thể được triển khai thực hiện như mô hình Câu lạc bộ “*Tiết kiệm ve chai ủng hộ phụ nữ nghèo*”; mô hình “Đường hoa chi hội”; mô hình xây dựng phong trào khuyến học - khuyến tài; gia đình học tập, cộng đồng học tập; gắn gia đình văn hóa với gia đình học tập, gia đình có sức khỏe, gia đình thể dục - thể thao, làng văn hóa với làng khuyến học, làng không có người sinh con thứ 3 trở lên; làng không có ma túy và không có người vi phạm pháp luật... Thông qua các hoạt động xây dựng đời sống văn hóa đã xuất hiện nhiều cách làm hay, sáng tạo. Đời sống văn hóa xã hội có nhiều chuyển biến mạnh mẽ. Phong trào đã góp phần giữ gìn nét đẹp văn hóa, phong tục, tập quán, đạo đức, lối sống truyền thống tốt đẹp của mỗi khu dân cư, mỗi xã, mỗi dòng họ, gia đình; đẩy lùi các biểu hiện tiêu cực, lạc hậu ra khỏi đời sống xã hội; an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững, tình làng nghĩa xóm được gắn bó.

2. Kết quả thực hiện Quyết định số 22/QĐ-TTg ngày 05/01/2010 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển văn hóa nông thôn đến năm 2015, định hướng đến năm 2020

2.1. Kết quả thực hiện các mục tiêu

- Đến năm 2015:

+ 30% người dân ở nông thôn tham gia thường xuyên vào các hoạt động văn hóa, thể thao, trong đó: 15% dân số nông thôn luyện tập thể dục, thể thao thường xuyên: Đạt 30%, trong đó 10% dân số nông thôn luyện tập thể dục, thể thao thường xuyên.

+ 50% nhà văn hóa và khu thể thao xã và 50% nhà văn hóa, khu thể thao thôn đạt chuẩn theo quy định của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: Đạt 29,89% (tổng số thôn, bản, khối, xóm: 194).

+ 60% gia đình giữ vững và phát huy danh hiệu “Gia đình văn hóa”, trong đó 5% gia đình văn hóa ở nông thôn làm giàu từ sản xuất nông nghiệp hàng hóa: Đạt 84,26.

+ 50% làng (thôn, ấp, bản) giữ vững và phát huy danh hiệu “Làng văn hóa”, trong đó 15% làng (thôn, ấp, bản) văn hóa đạt chuẩn cơ sở vật chất, hạ tầng kinh tế - xã hội nông thôn mới: Đạt 83%.

+ 70% nông dân được phổ biến pháp luật và các quy định về văn hóa:

+ 80% cán bộ văn hóa, thể thao ở nông thôn được đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn về nghiệp vụ: Đạt 100%.

- Định hướng đến năm 2020:

+ Tiếp tục củng cố và nâng cao tỷ lệ các chỉ tiêu đạt được trong giai đoạn từ năm 2010 đến năm 2015.

+ Phân đầu đạt được các tiêu chí về xây dựng văn hóa nông thôn mới cấp xã.

- 100% thôn có nhà văn hóa và khu thể thao đạt quy định của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: Đạt 38,9%

- 70% số thôn, bản trở lên đạt tiêu chuẩn làng văn hóa theo quy định của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: Đạt 77%.

2.2. Kết quả thực hiện 4 nội dung trong Chương trình

- Nâng cao chất lượng gia đình văn hóa:

Trong quá trình thực hiện nội dung của đề án về “Phát triển văn hóa nông thôn đến năm 2015 và định hướng đến năm 2020”, Ban chỉ đạo huyện luôn bám sát nội dung xây dựng gia đình văn hóa. Các cấp chính quyền, các ngành chức năng đã cụ thể hoá phong trào bằng việc thực hiện kế hoạch hằng năm. Phong trào được triển khai sâu rộng, với sự tham gia tích cực của Ủy ban Mặt trận và tổ chức đoàn thể, sự chỉ đạo tổ chức thực hiện của các ngành, các cấp chính quyền. Kết quả cụ thể: Năm 2015 có 13.024/17.702 gia đình được công nhận danh hiệu Gia đình văn hóa, đạt tỷ lệ 73,57%. Đến năm 2019 có 17.951/21.262 gia đình được công nhận danh hiệu Gia đình văn hóa, đạt tỷ lệ 84,43% .

- Nâng cao chất lượng làng văn hóa:

Để phát triển văn hóa nông thôn phù hợp với tình hình mới của xã hội, các thôn, bản, khối, xóm đã thường xuyên có sự thay đổi, điều chỉnh, bổ sung vào nội dung Hương ước, Quy ước của thôn, bản. Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội cơ bản ổn định, các tệ nạn xã hội ngày được hạn chế và đẩy lùi. Việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội của quần chúng nhân dân các dân tộc ngày càng được nâng lên. Kết quả: Năm 2015 toàn huyện có 169/194 thôn, bản, khối, xóm được công nhận văn hoá; năm 2019 sau khi sáp nhập các thôn, bản, khối xóm trên địa bàn huyện đã có 115/149 thôn, bản, tổ dân phố đạt tiêu chuẩn văn hóa.

- Thực hiện tiêu chí phát triển văn hóa nông thôn mới cấp xã, trong những năm qua, các cấp, các ngành và địa phương trong toàn huyện đã tập trung huy động nguồn lực của toàn xã hội cho việc thực hiện các tiêu chí phát triển văn hóa nông thôn mới. Thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở, giữ vững an ninh trật tự, an toàn xã hội. Hoạt động thu gom rác thải, làm vệ sinh môi trường nông

thôn với sự tham gia của cộng đồng được các địa phương thực hiện tốt. Thực hiện tốt công tác bảo vệ di tích lịch sử, văn hóa, cảnh quan thiên nhiên. Làm tốt công tác chỉ đạo, triển khai thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” và cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”.

- Hoàn thiện hệ thống thiết chế và hoạt động văn hóa, thể thao ở nông thôn: Hệ thống thiết chế văn hóa cơ sở tiếp tục được duy trì, phát triển, góp phần nâng cao chất lượng hưởng thụ văn hóa của người dân. Đến nay toàn huyện có 142/149 nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng, trong đó có 58 nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng đạt chuẩn cơ bản về diện tích sử dụng đất; có 44 công chào thôn, bản, làng, khối, xóm; 22 pa nô, áp phích, băng rôn, cụm bảng tin; 178 sân bóng đá, bóng chuyền (chủ yếu các sân chơi thể thao do Nhân dân các thôn, bản tự làm để phục vụ nhu cầu thể thao của bà con). 21 xã, thị trấn trên địa bàn huyện đã có tủ sách. Trong đó có 04 xã, thị trấn đã có 04 thư viện của Hội Liên hiệp phụ nữ. Phong trào văn nghệ, thể thao của nhiều lứa tuổi phát triển hầu hết ở các xã, thị trấn. Huyện thường xuyên duy trì tổ chức các hội thi, hội diễn nghệ thuật quần chúng, thể thao thu hút 100% các xã, thị trấn tham gia.

III. Đánh giá chung

1. Kết quả đạt được

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức quán triệt, triển khai thực hiện các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ liên quan đến phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đã được Huyện ủy, UBND huyện và các ban ngành thực hiện nghiêm túc, chặt chẽ. Phong trào đã tập hợp được các tầng lớp nhân dân tham gia, góp phần cải thiện đời sống cộng đồng dân cư; gắn liền với việc thực hiện mục tiêu giảm nghèo, thực hiện xây dựng nếp sống văn hóa, văn minh đô thị.

- Các nội dung chính của Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đã được lồng ghép vào các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của huyện và các xã, thị trấn và các đơn vị.

- Mặt trận, đoàn thể các cấp đã xây dựng được những mô hình tự quản; các hội viên, đoàn viên gương mẫu, đi đầu thực hiện nếp sống văn hóa, văn minh đô thị ở khu dân cư.

- Nguồn kinh phí thực hiện phong trào cơ bản được đáp ứng.

2. Hạn chế

- Việc tổng kết rút kinh nghiệm của phong trào ở cơ sở chưa được quan tâm đúng mức. Việc nhân rộng điển hình tiên tiến tại khu dân cư còn hạn chế.

- Công tác thông tin tuyên truyền còn hạn chế, chưa mang tính sáng tạo, đổi mới. Chất lượng tuyên truyền chưa cao, chưa sâu rộng.

- Việc thực hiện các tiêu chí phát triển văn hóa nông thôn mới còn gặp khó khăn, nhất là trong việc đầu tư, xây dựng nhà văn hóa – khu thể thao xã, thôn, bản. Việc phát huy chức năng của các thiết chế văn hóa - thể thao cơ sở còn hạn

chế, chưa linh hoạt trong việc tổ chức các hoạt động tại trung tâm sinh hoạt cộng đồng, nhà văn hóa thôn, bản, khối, xóm.

- Sự phối hợp giữa các cấp, các ngành trong quá trình triển khai thực hiện phong trào có lúc, có nơi chưa chặt chẽ, chưa thường xuyên và thiếu đồng bộ.

3. Nguyên nhân

3.1. Nguyên nhân của những kết quả đạt được

Sự quan tâm lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, vai trò quản lý, chỉ đạo của các cấp chính quyền, sự tham gia phối hợp của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong việc thực hiện lồng ghép các nội dung của Quyết định.

- Nhận thức về ý nghĩa, lợi ích, tầm quan trọng của phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” trong toàn Đảng, toàn dân, toàn quân được nâng cao, tạo được sự đồng thuận, tích cực hưởng ứng tham gia trong cộng đồng xã hội.

- Ban Chỉ đạo phong trào TĐĐKXDĐSVH từ huyện đến cơ sở thường xuyên được củng cố, kiện toàn, phối hợp làm cho phong trào ngày càng đi vào nề nếp, hoạt động có hiệu quả.

- Qua các phong trào quần chúng, phong trào thi đua, đã xuất hiện nhiều gương điển hình tiêu biểu, tác động tích cực đến phong trào xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở.

- Công tác xã hội hóa được đẩy mạnh, qua đó huy động được nhiều nguồn lực xã hội tham gia phát triển phong trào.

3.2. Nguyên nhân hạn chế

- Nguyên nhân chủ quan

+ Năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của một số tổ chức Đảng còn hạn chế; chưa thật sự quan tâm đúng mức việc lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng phong trào; chưa có những quy định, cụ thể hóa để thực hiện các nhiệm vụ mà Trung ương đã đề ra, nhất là trong việc cưới, việc tang, lễ hội...

+ Công tác lãnh đạo, chỉ đạo điều hành việc thực hiện phong trào có lúc còn thiếu tính toàn diện, thiếu chiều sâu.

+ Việc thực hiện chủ trương xã hội hóa trong xây dựng thiết chế văn hóa cơ sở còn hạn chế.

- Nguyên nhân khách quan:

+ Chưa phát huy được ý thức tự nguyện, tự giác, tinh thần chủ động, tích cực, sáng tạo và năng lực tự quản trong nhân dân, do đó việc khai thác các nguồn lực cộng đồng còn hạn chế.

+ Kinh phí đầu tư thực hiện phong trào còn hạn chế so với yêu cầu thực tiễn, công tác xã hội hóa có nơi thực hiện chưa tốt nên việc xây dựng cơ sở vật chất phục vụ cho phong trào còn gặp khó khăn, nhất là nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng, khu thể thao chưa được trang bị hoàn thiện, thiếu đồng bộ.

4. Bài học kinh nghiệm

- Cấp ủy, chính quyền, mặt trận, các đoàn thể các cấp phải nắm vững, quán triệt sâu sắc các quan điểm của Đảng về xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc để đề ra mục tiêu, phương hướng, giải pháp cụ thể.

- Trong lãnh đạo, chỉ đạo điều hành của cấp ủy, chính quyền phải bám sát vào chương trình, kế hoạch đã đề ra; thường xuyên kiểm tra, giám sát; sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm để chỉ đạo tiếp theo. Làm tốt công tác thi đua khen thưởng, động viên kịp thời các tập thể, cá nhân điển hình, tiên tiến.

- Phát động rộng rãi phong trào hành động cách mạng của quần chúng; không ngừng mở rộng dân chủ, thực hiện tốt phương châm: “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra”. Các phong trào tổ chức phải mang tính thiết thực, đem lại lợi ích cho quần chúng nhân dân.

- Cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, trước hết là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp phải thật sự nêu gương trong việc xây dựng và thực hiện đời sống văn hóa. Coi trọng việc tuyên truyền nêu gương người tốt, việc tốt; thực hiện phương châm: “Lấy cái đẹp, dẹp cái xấu”; “Lấy cái tích cực, đẩy lùi tiêu cực”.

- Phải lồng ghép Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” với các phong trào khác, các chương trình mục tiêu về phát triển kinh tế xã hội, cơ sở hạ tầng ở nông thôn. Thực hiện tốt công tác xoá đói giảm nghèo, giải quyết việc làm, không ngừng nâng cao đời sống vật chất tinh thần cho nhân dân. Tuyên truyền vận động, đẩy mạnh thực hiện xã hội hoá phong trào văn hoá, thể thao; phát huy mọi nguồn lực trong nhân dân đóng góp xây dựng phong trào ngày càng sâu rộng và bền vững, nhất là xây dựng thiết chế văn hóa, thể thao ở cơ sở; nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động.

- Quan tâm tổ chức sơ, tổng kết phong trào, kịp thời phát hiện, động viên, tuyên dương, khen thưởng và nhân rộng điển hình tiên tiến xuất sắc là các tập thể và cá nhân tiêu biểu trong phong trào.

V. Phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp trong thời gian tới

1. Phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm

- Tiếp tục tăng cường công tác tuyên truyền, vận động để làm chuyển biến nhận thức trong toàn xã hội mà trước hết là trong Cấp ủy, chính quyền, mặt trận đoàn thể, quần chúng nhân dân về tầm quan trọng, sự cần thiết của sự nghiệp xây dựng và phát triển văn hoá trong thời kỳ mới.

- Triển khai Quyết định số 22/2018/QĐ-TTg, ngày 08 tháng 5 năm 2018 của Thủ tướng Chính phủ về xây dựng, thực hiện Hương ước, Quy ước phù hợp thực tiễn với từng địa phương.

- Tiếp tục thực hiện có chất lượng phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” gắn với phong trào xây dựng “Xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới”, “Thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị”.

- Tập trung công tác tuyên truyền nêu gương người tốt, việc tốt; kịp thời khen thưởng các tập thể, cá nhân điển hình trong phong trào “Toàn dân đoàn kết

xây dựng đời sống văn hóa”, các hộ gia đình văn hóa, thôn, bản văn hóa và cơ quan văn hóa tiêu biểu. Tiếp tục phối hợp với các cơ quan, đoàn thể trong việc đẩy mạnh phong trào xây dựng “Người tốt, việc tốt”; gắn phong trào xây dựng “Người tốt, việc tốt” với phong trào “Xây dựng văn hóa nông thôn mới”, “Xây dựng văn minh đô thị”; phong trào “Bảo vệ an ninh Tổ quốc”, “Quốc phòng toàn dân”; phong trào “Khuyến học khuyến tài” với việc xây dựng gia đình học tập, dòng họ học tập, cộng đồng học tập... nhằm góp phần tích cực vào sự phát triển kinh tế, văn hoá xã hội.

- Triển khai thực hiện các Nghị định, Quyết định của Chính phủ liên quan đến phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”.

- Đẩy mạnh cuộc vận động thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội.

- Phát huy vai trò của Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” một cách hiệu quả thiết thực, tăng cường đoàn kết, phát huy nội lực và tinh thần tự quản của nhân dân để phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo.

- Bảo tồn và phát huy các di sản văn hóa dân tộc trên địa bàn. Hoàn thiện và nâng cao chất lượng hiệu quả hoạt động các thiết chế văn hóa. Phát triển phong trào văn hóa, văn nghệ, thể thao quần chúng.

- Làm tốt công tác sơ kết, tổng kết hàng năm để đánh giá việc thực hiện Nghị quyết, kịp thời rút kinh nghiệm, triển khai thực hiện tốt các nội dung của Nghị quyết.

2. Các giải pháp thực hiện

- Đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền, vận động bằng nhiều hình thức đa dạng phong phú trên các phương tiện thông tin đại chúng, cổ động trực quan, sinh động, vận động trực tiếp qua các cuộc hội họp đoàn thể, lễ phát động xây dựng các phong trào văn hóa,... Xác định mục tiêu chủ yếu là nâng cao chất lượng phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”. Đảm bảo phong trào ngày càng đi vào chiều sâu, mang tính bền vững, tránh chạy theo thành tích, số lượng.

- Tiếp tục gắn phong trào với việc thực hiện học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, các phong trào thi đua yêu nước tại địa phương, cơ sở. Bám sát mục tiêu xây dựng xã văn hóa gắn với xây dựng xã nông thôn mới.

- Tăng cường kiểm tra xử lý vi phạm trên các lĩnh vực hoạt động văn hóa, dịch vụ; bài trừ các tệ nạn xã hội.

- Duy trì, phát triển các thiết chế văn hóa - thể thao cơ sở; chú trọng hướng dẫn nâng cao chất lượng hoạt động của nhà văn hóa, trung tâm sinh hoạt cộng đồng các xã, thị trấn, thôn, bản, khối, xóm.

- Tổ chức tốt các hình thức phát động, đăng ký thi đua, bình xét công khai, dân chủ. Tổ chức hội nghị sơ, tổng kết phong trào, kịp thời khen thưởng, động viên, nhân rộng các điển hình tiên tiến, các mô hình mới, cách làm hay, có ý nghĩa tích cực, đóng góp cho sự phát triển bền vững của phong trào.

- Tiếp tục quan tâm đầu tư kinh phí từ ngân sách để thực hiện phong trào, đồng thời đẩy mạnh xã hội hóa, huy động nhiều nguồn lực đóng góp cho phong trào phát triển bền vững. Thực hiện lồng ghép phong trào với các chương trình, dự án khác của địa phương để đạt hiệu quả cao.

VI. Kiến nghị, đề xuất

1. Đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

- Tăng mức đầu tư cho lĩnh vực văn hóa, thể thao, đặc biệt chú trọng đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất, trang thiết bị và hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở.

- Có chính sách ưu tiên và tăng mức đầu tư cho việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ văn hóa và chuyên môn nghiệp vụ cho các cán bộ làm công tác văn hóa - xã hội cơ sở.

2. Đề nghị UBND tỉnh:

- Phân bổ kinh phí thực hiện Kế hoạch số 4525/KH-UBND tỉnh ngày 31/12/2013 về triển khai thực hiện Nghị quyết số 17/2013/NQ-HĐND ngày 31/7/2013 của HĐND tỉnh về đầu tư, bảo tồn, tôn tạo chống xuống cấp hệ thống di tích lịch sử văn hóa Quảng Trị giai đoạn 2013 - 2020.

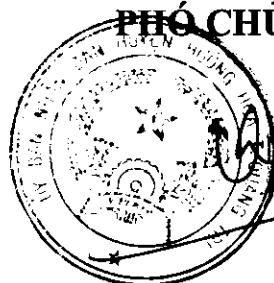
- Hàng năm có các hình thức khen thưởng đối với cá nhân và tập thể có nhiều thành tích trong thực hiện phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa".

- Tăng nguồn kinh phí cho hoạt động của phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" đối với cấp huyện và cấp xã.

Nơi nhận:

- Sở VH,TT&DL Quảng Trị;
- TT Huyện ủy,
- Thường trực HĐND huyện;
- CT, các PCT UBND huyện;
- Phòng VH&TT huyện;
- C, PVP;
- Lưu: VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phạm Trọng Hồ